

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 30 май 2018 г.
(OR. en)

9555/18

Междуетноститутуционално досие:
2018/0198 (COD)

FSTR 25
REGIO 33
FC 26
CADREFIN 53
IA 153
CODEC 905

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-н Jordi AYET PUIGARNAU, директор
Дата на получаване:	30 май 2018 г.
До:	Г-н Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2018) 373 final
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно механизъм за преодоляване на правните и административните пречки в трансграничен контекст

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2018) 373 final.

Приложение: COM(2018) 373 final

Страсбург, 29.5.2018
COM(2018) 373 final

2018/0198 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно механизъм за преодоляване на правните и административните пречки в
трансграничен контекст**

{SEC(2018) 268 final} - {SWD(2018) 282 final} - {SWD(2018) 283 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Една от основните цели на Съюза е да насърчава цялостното си хармонично развитие. Поради това Съюзът разработва и осъществява свои инициативи, които водят до укрепване на неговото икономическо, социално и териториално сближаване. По-специално Съюзът има за цел намаляване на неравенството между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони (член 174 от Договора за функционирането на Европейския съюз („ДФЕС“), измежду които „специално внимание се обръща на [...] трансграничните [...] региони“. Съюзът и непосредствените му съседи в Европейската асоциация за свободна търговия („ЕАСТ“) понастоящем имат 40 вътрешни сухопътни граници.

От 1990 г. насам със средства по Interreg¹ се подкрепят програми за трансгранично сътрудничество в граничните региони на ЕС, включително тези с държавите от ЕАСТ. Финансирани са хиляди проекти и инициативи, помогнали да се подобри европейската интеграция. Основните постижения на програмите на Interreg включват: по-голямо доверие, повишена свързаност, подобрена околна среда, по-добро здравеопазване и икономически растеж. Правната рамка за периода 2014—2020 г. позволи посредством Европейския фонд за регионално развитие („ЕФРР“) в рамките на програмите на Interreg да се подкрепят проекти за „повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите страни и ефикасна публична администрация чрез насърчаване на правното и административното сътрудничество и сътрудничеството между гражданите и институциите“². От създаването си Interreg също така подкрепя изграждането на вътрешния пазар³. През последните десетилетия процесът на европейска интеграция спомогна регионите по вътрешните граници да се превърнат от предимно периферни области в области на растеж и възможности. Изграждането на единния пазар през 1992 г. даде тласък на производителността в ЕС и намали разходите чрез премахването на митническите формалности, хармонизирането или взаимното признаване на техническите правила и намаляването на цените вследствие на конкуренцията. За 10 години вътрешната търговия в ЕС се увеличи с 15 %; бе постигнат допълнителен растеж и бяха създадени около 2,5 милиона допълнителни работни места.

¹ Interreg, известно още и като Европейското териториално сътрудничество („ЕТС“), е една от двете цели на политиката на сближаване и предлага рамка за изпълнение на съвместни действия и обмен на политики между участници на национално, регионално и местно равнище от различни държави членки. Всеобхватната цел на ЕТС е да се насърчава хармонично икономическо, социално и териториално развитие на Съюза като цяло. Interreg е изградено около три области на сътрудничество: трансгранично (Interreg A), транснационално (Interreg B) и междурегионално (Interreg C). Петте последователни програмни периода на Interreg до този момент са: Interreg I (1990—1993 г.), Interreg II (1994—1999 г.), Interreg III (2000—2006 г.), Interreg IV (2007—2013 г.) и Interreg V (2014—2020 г.).

² Член 7, параграф 1, буква а), подточка iv) от Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно специални разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 259).

³ Точки 3 и 13 от Известие С(90) 1562/3 до държавите членки за определяне на насоки за оперативни програми, които държавите членки са приканени да установят в рамките на инициативата на Общността за граничните райони (Interreg) (ОВ C 215, 30.8.1990 г., стр. 4).

Въпреки това, въз основа на продължил повече от две години „Трансграничен преглед“⁴, Комисията събра доказателства, че граничните региони обикновено показват по-ниски икономически резултати, отколкото други региони в дадена държава членка. Достъпът до обществени услуги като предоставяните от болници и университети⁵ по принцип е по-ограничен в граничните региони. Лавирането между различните административни и правни системи често все още е сложно и скъпо. Хората, предприятията, публичните органи и неправителствените организации споделят с Комисията своя на моменти отрицателен опит при взаимодействието по вътрешните граници. Вследствие на това Комисията прие своето съобщение „Насърчаване на растежа и сближаването в граничните региони на ЕС“⁶ („Съобщението относно граничните региони“). В него се посочват начините, по които ЕС и неговите държави членки могат да намалят сложността и продължителността на трансграничните взаимодействия, както и съответните разноски, и да насърчат обединяването на услугите по протежението на вътрешните граници. В съобщението се прави преглед на необходимите подобрения с цел да се гарантира, че гражданите и предприятията от граничните региони могат пълноценно да използват възможностите, които се предлагат от двете страни на границата. В съобщението се предлага план за действие от 10 точки; една от точките се отнася конкретно до правните и административните пречки от гранично естество⁷.

Поради това може основателно да се приеме, че правните бариери (особено тези, свързани със здравните услуги, регулирането на пазара на труда, данъците, развитието на бизнеса) и пречките, свързани с различията в административната култура и националната правна уредба, трудно биха били преодолені само чрез програмите (тъй като те изискват решения извън структурите за управление на програмите и проектите). Редица ефективни механизми за трансгранично сътрудничество вече съществуват на междуправителствено, регионално и местно равнище⁸.

Едно конкретно действие, посочено в т. 9 от Съобщението относно граничните региони, се отнася до инициативата, започната по време на люксембургското председателство през 2015 г.: редица държави членки обмислят ползите от нов инструмент за опростяване на трансграничните проекти, който би позволил — на доброволни начала и по споразумение между компетентните органи — правилата в една държава членка да се прилагат в нейната съседка. Това ще се отнася за конкретен проект или за определено действие, ограничени във времето, локализирани в граничен регион и инициирани от местни и/или регионални публични органи⁹. Комисията

⁴ Вж.: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/cooperation/european-territorial/cross-border/review/.

⁵ Territories with specific geographical features („Територии със специфични географски характеристики“), Европейска комисия, ГД „Регионална и селищна политика“ (REGIO), 2009 г., работен документ № 02/2009: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/working-papers/2009/territories-with-specific-geographical-features.

⁶ Съобщение на Комисията до Съвета и Европейския парламент — „Насърчаване на растежа и сближаването в граничните региони на ЕС“ (COM(2017)534 final от 20.9.2017 г.).

⁷ Пречка от гранично естество в контекста на настоящото съобщение е не само ограничаване на свободното движение, както приема Съдът на Европейския съюз, но и закон, правило или административна практика, които при трансгранично взаимодействие създават спънки пред присъщия за граничните региони потенциал.

⁸ За подробности вж. SWD(2017) 307 final, т. 3.1, стр. 24, 25, 32, 36 и 48.

⁹ Приносен документ за неформалната среща на министрите относно териториалното сближаване, проведена по време на люксембургското председателство, вж.: <http://www.aménagement-territoire.public.lu/fr/eu-presidency/Informal-Ministerial-Meetings-on-Territorial-Cohesion-and-Urban->

проследяваше отблизо тази дейност и, като изразява съгласие с концепцията, предлага доброволен механизъм за преодоляване на правните пречки в граничните региони.

За подробности относно това предложение вж. раздел 5 по-долу.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Като основен инструмент за финансиране в рамките на политиката на сближаване Interreg подкрепя програми за трансгранично сътрудничество в граничните региони на ЕС, включително тези с граничните държави от ЕАСТ. Както е посочено в Съобщението относно граничните региони обаче, като цяло граничните региони постигат по-слаби икономически показатели от другите региони в дадена държава членка. Поради това са необходими мерки извън европейското финансиране, но които допълват финансирането от ЕС в граничните региони, тъй като тези продължаващи трудности не могат да бъдат преодоляни само чрез финансиране и инвестиции от Interreg например.

Ето защо е нужен механизъм за преодоляване на правните пречки в граничните региони, който да допълни както финансовата подкрепа по Interreg, така и институционалната подкрепа, като например Европейските групи за териториално сътрудничество¹⁰, тъй като тези групи не разполагат със законодателни правомощия да преодоляват правни пречки¹¹.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Както е посочено по-горе, политиката на сближаване и единният пазар се подкрепят взаимно. Механизмът, който ще бъде създаден с настоящия регламент, ще допринесе за постигането на целите на Съобщението относно граничните региони и ще стимулира потенциала на граничните региони, частично неизползван поради различаващите се правни системи. Неотдавнашно проучване по поръчка на Комисията¹² относно икономическото въздействие на пречките по границите върху БВП и равнищата на заетост в граничните региони по вътрешните сухопътни граници показва, че ако дори само 20 % от съществуващите пречки бъдат премахнати, БВП в граничните региони ще нарасне с 2 %. Създаването на механизъм за преодоляване на правните пречки в граничните региони следователно също така е необходимо допълнение към функционирането на вътрешния пазар, което е една от основните цели на Съюза (член 3 от ДЕС и член 3, параграф 1, буква б) от ДФЕС)¹³.

Разпоредбите на настоящото предложение относно правната защита на лица, пребиваващи в трансгранични региони, които считат, че са засегнати от действие или

[Policy- 26-27-November-2015 -Luxembourg-City_.html#](#); вж. също SWD(2017) 307 final, т. 3.9, стр. 49—50.

¹⁰ Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 19).

¹¹ Вж. член 7, параграф 4, първа алинея от Регламент (ЕО) № 1082/2006.

¹² Politecnico di Milano, „Количествено определяне на ефектите от правните и административните пречки от гранично естество в регионите по сухопътните граници“, 2017 г.; вж. COM(2017) 534 final, стр. 6; за повече подробности вж. придружаващия SWD(2017) 307 final, т. 2.2, стр. 20—22.

¹³ Вж. също 9-ото съображение от преамбюла на ДЕС (шрифтът **получер** е добавен): „ТВЪРДО РЕШЕНИ да насърчават икономическия и социалния напредък на своите народи, отчитайки принципа на устойчивото развитие и, в контекста на **изграждането на вътрешния пазар** и на **засилено единство** и защита на околната среда, както и да осъществяват политики, които гарантират успореден напредък в икономическата интеграция и в останалите области,...“.

бездействие при прилагане на механизма от страна на публичните органи, се отнасят предимно до административното/публичното право и не засягат съществуващото европейско законодателство относно разрешаването на стълкновение на закони¹⁴, тъй като това законодателство на ЕС засяга само гражданското право. Настоящият регламент се прилага, без да се засяга това законодателство (такова законодателство на ЕС може да се прилага по отношение на спорове относно договорни или извъндоговорни въпроси).

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

За постигането на целта за социално и икономическо сближаване, заложена в ДФЕС, член 175, трета алинея от ДФЕС предвижда възможността да се вземе решение за специфични действия извън рамките на фондовете, посочени в първата алинея на споменатия член. Хармоничното развитие на територията на цялата Общност и по-засиленото икономическо, социално и териториално сближаване водят до засилване на териториалното сътрудничество. За тази цел е уместно да се вземат мерки за подобряване на условията за прилагане на действията за териториално сътрудничество.

• Субсидиарност

Условията за териториално сътрудничество следва да се създадат в съответствие с принципа на субсидиарност, определен в член 5, параграф 3 от Договора за Европейския съюз („ДЕС“). Държавите членки предприеха индивидуални, двустранни и дори многостранни инициативи за преодоляване на правните пречки от гранично естество. Тези механизми обаче не съществуват във всички държави членки или не за всички граници на дадена държава членка. Финансирането (основно Interreg) и правните инструменти (основно ЕГТС), предоставяни на равнището на ЕС, до момента не бяха достатъчни за преодоляването на правните пречки от гранично естество в целия ЕС. Следователно целите на предложеното действие не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, както на централно, така и на регионално и местно равнище, а по-скоро, поради мащаба или последиците на предложеното действие, могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза. Поради това са необходими допълнителни действия от страна на законодателя на Съюза.

Пропорционалност

Съгласно принципа на пропорционалност, изложен в член 5, параграф 4 от ДЕС, съдържанието и формата на действията на ЕС не могат да надхвърлят необходимото за постигането на целите на Договора. Използването на специфичния механизъм,

¹⁴ Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 351, 20.12.2012 г., стр. 1) („**Брюксел I (преработен текст)**“), Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000 (ОВ L 338, 23.12.2003 г., стр. 1) („**Брюксел II**“), Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения („**Рим I**“) (ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6), както и

Регламент (ЕО) № 864/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 г. относно приложимото право към извъндоговорни задължения („**Рим II**“) (ОВ L 199, 31.7.2007 г., стр. 40).

създаден по силата на настоящия регламент, е доброволно. Дадена държава членка може да вземе решение да продължи да преодолява правни пречки по отношение на границата си с една или повече съседни държави членки в конкретен трансграничен регион чрез ефективни механизми, които е създала на национално равнище или които е създала официално или неофициално заедно с една или повече съседни държави членки. В този случай тя може да избере да не използва механизма, създаден по силата на настоящия регламент. По същия начин дадена държава членка може да реши по отношение на границата си с една или повече съседни държави членки да се присъедини към съществуващ ефективен механизъм, създаден официално или неофициално от една или повече съседни държави членки. И отново, ако съществуващият механизъм позволява държавата да се присъедини към него, тя може да избере да не използва механизма, създаден по силата на настоящия регламент. Ето защо настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на целите си за трансграничните региони, за които държавите членки не разполагат с ефективни механизми за преодоляване на правни пречки.

- **Избор на инструмент**

Както бе посочено в раздел 1 по-горе, държавите членки предприеха индивидуални, двустранни и дори многостранни инициативи за преодоляване на правните пречки от гранично естество.

С приемането на регламент се установяват задължения за държавите членки да създадат на границата си със съседна държава членка механизъм за преодоляване на правните пречки в съвместен трансграничен регион, като в същото време им се позволява да прилагат други ефективни механизми.

Препоръката не би била най-ефективният инструмент поради факта, че препоръките нямат задължителен характер (член 288, пета алинея от ДФЕС).

Директивата също така не би била най-ефективният инструмент, тъй като тя е обвързваща за държавите членки, до които е адресирана, по отношение на постигането на даден резултат, но оставя на националните власти свобода при избора на формата и средствата (член 288, трета алинея от ДФЕС). Както е посочено в раздел 3.2 на Съобщението относно граничните региони, транспонирането на дадена директива на ЕС в две съседни държави членки може да създаде две различни системи по вътрешните граници. Това може да доведе до усложнения, а понякога и до правна несигурност, и да породии допълнителни разходи¹⁵. Настоящото предложение се отнася конкретно до механизъм за установяване на метод на равнището на ЕС, тъй като само няколко държави членки са създали различен метод. Следователно приемането на директива може да създаде нови различия в граничните региони.

¹⁵ В Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки се съдържат 19 случая, при които се прилагат минимални стандарти, например за определянето на конкретни срокове. Това създава 19 потенциални случая, при които трансграничните обществени поръчки може да бъдат особено затруднени, тъй като някои държави членки ще прилагат по-дълги срокове от други.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ РЕТРОСПЕКТИВНИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, ОСНОВНИ ПРАВА

- **Ретроспективни оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не е приложимо: ново законодателство

- **Консултации със заинтересованите страни**

Концепцията за трансгранична политика е резултат първоначално от работата, извършена от люксембургското председателство на Съвета през 2015 г., която доведе до създаването на неофициална работна група на държавите членки, която оттогава заседава редовно. Неформалната работна група проучи вариантите за улесняване на преодоляването на трайните пречки от гранично естество, по-специално при изпълнението на трансгранични проекти. Понятието за прилагане на правилата (законови и подзаконови актове, стандарти) на една държава членка отвъд нейната граница — на територията на съседната държава членка — беше формулирано от тази група. По време на своите заседания групата обикновено обединява представители на 10—15 държави членки. Също така активно участие вземат и групи от държави членки, по-специално Икономическият съюз на Бенелюкс и Северният съвет на министрите.

Други заинтересовани страни, по-специално гранични региони и институции, от дълго време искат създаването на такъв инструмент. Това стана особено ясно по време на Трансграничния преглед, предприет от ГД „Регионална политика“ между 2015 г. и 2017 г. По време на този преглед бе проведена публична консултация на всички официални езици на ЕС и бяха получени над 620 отговора. На въпроса за потенциалното решение на граничните проблеми няколко от респондентите изрично поискаха Комисията да се стреми да насърчава по-голяма гъвкавост в прилагането на националното/регионалното законодателство в граничните региони. На няколко пъти бе повдигнат въпросът за „освобождаване“ на граничните региони от националното законодателство или неговото привеждане в съответствие с граничните условия.

Накрая, в проектостановищата на Комитета на регионите и на Европейския парламент в отговор на съобщението „Насърчаване на растежа и сближаването в граничните региони на ЕС“ се приветства предложението за разработване на такъв инструмент. Двете становища ще бъдат приети през лятото на 2018 г.

- **Оценка на въздействието**

Въздействието и европейската добавена стойност на програмите на Interreg са широко признати. В много случаи обаче трансграничните бариери (особено по отношение на здравните услуги, регулирането на пазара на труда, местния обществен транспорт и развитието на бизнеса) произтичат от различия в административните практики и националните нормативни уредби. Това са проблеми, които трудно биха могли да бъдат решени само чрез програмите, а изискват решения извън програмните структури.

С цел да се намери решение на проблема през 2015 г. люксембургското председателство и няколко държави членки разгледаха възможността за прилагане на нормите на една държава членка в съседна държава членка. Комисията предлага улесняването на подобни решения чрез „стандартен“ правен инструмент.

Възможни са два варианта: европейски трансграничен ангажимент („ангажиментът“) (който сам по себе си позволява дерогация от обичайно приложимите правила) или европейска трансгранична декларация („декларацията“) (подписалите я страни се

задължават официално да приемат законодателство за изменение на стандартните правила). Този механизъм ще:

- остане доброволен: държавите членки могат да изберат да използват този механизъм или други ефективни механизми за преодоляване на правни пречки от гранично естество;
- акцентира върху сухопътните граници в рамките на ЕС, като същевременно предоставя възможност на държавите членки да прилагат този механизъм и за морските и външните си граници;
- обхваща съвместни проекти за всяка част от инфраструктурата с въздействие в трансграничен регион или за всяка услуга от общ икономически интерес, предоставяна в трансграничен регион.

Ако 20 % от съществуващите правни и административни пречки, които съществуват по вътрешните граници, бъдат премахнати, граничните региони биха увеличили своя БВП с 2 %. Ангажиментът допринася за това чрез предоставяне на безплатна правна рамка, с което се намаляват разходите и времето за разработване на някои трансгранични проекти.

Рамката ще способства за разрешаването на някои усложнения, свързани с много разходи, при осъществяването на трансграничните проекти. Въпреки това той не е универсално приложим, а по-скоро дава на държавите членки възможност за намиране на решения, които са най-подходящи за регионалния контекст.

- **Опростяване**

Не е приложимо: ново законодателство

- **Основни права**

Съгласно член 6 от Договора за Европейския съюз Съюзът зачита правата, свободите и принципите, определени в Хартата на основните права на Европейския съюз, която има същата юридическа сила като Договорите. Освен това основните права, гарантирани от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и произтичащи от общите конституционни традиции на държавите членки, са част от правото на ЕС в качеството им на общи принципи.

Настоящото предложение се отнася до правен механизъм за преодоляване на правни пречки от гранично естество и поради това е насочено предимно към компетентните органи в държавите членки. Договорените решения ще са в полза на физическите лица. Преодоляването на правни пречки от гранично естество по силата на настоящото предложение следва да помогне на хората, които живеят в гранични региони, да упражняват основните си права. Това се отнася по-специално за правото на защита на личните данни (член 8), правото на образование, включително достъпа до професионално и продължаващо обучение (член 14), свободата при избор на професия и правото на труд (член 15), по-конкретно свободата на лицата да търсят работа, да работят, да упражняват правото си на установяване и да предоставят услуги във всички държави членки, свободата на стопанска инициатива (член 16), достъпа до социална сигурност и социална помощ (член 34), достъпа до здравни грижи (член 35), както и достъпа до услуги от общ икономически интерес (член 36).

Поради това предложението обхваща и въпроса за ефективната правна защита на лицата в граничните региони.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Не се очаква настоящото предложение да има непосредствено отражение върху бюджета, доколкото с него се създава механизъм, а не финансов инструмент.

Участието на Граничното координационно звено („ГКЗ“), създадено в рамките на Комисията, също няма непосредствено отражение върху бюджета, доколкото то вече е създадено и разполага със собствени служители.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване**

Както всеки друг регламент на ЕС, предлаганият регламент ще бъде задължителен в своята цялост и ще се прилага пряко във всички държави членки. В член 291, параграф 1 от ДФЕС се изисква държавите членки да предприемат всички необходими мерки съобразно вътрешното право за прилагане на правно обвързващите актове на Съюза. Както е посочено в раздел 3.2 от Съобщението относно граничните региони, дори когато съществува европейско законодателство, държавите членки разполагат с известна степен на гъвкавост и свобода при определянето на начина, по който да прилагат това законодателство в своите национални системи, и при определянето на подробните правила за прилагане на регламентите на ЕС. В резултат на това, когато две различни системи влязат в съприкосновение по вътрешните граници, това може да доведе до усложнения, а понякога и дори до правна несигурност, и да породи допълнителни разходи. Следователно са необходими еднакви условия за прилагане на правно обвързващите актове на Съюза. Както е предвидено в член 291, параграф 2 от ДФЕС, предлаганият регламент може да предостави изпълнителни правомощия на Комисията. Подобно на предвидения метод за контрол върху прилагането на други правни инструменти на равнище ЕС¹⁶, настоящото предложение се ограничава до изискването към държавите членки да съобщават на Комисията своите национални правила за прилагане, като по този начин се дава възможност на Комисията да прецени дали тези национални правила прилагат настоящия регламент по ефективен начин.

За да се прецени дали механизъм, създаден съгласно предложениия регламент, се е оказал допълнителен ефективен инструмент за преодоляване на правни пречки в граничните региони, Комисията следва в съответствие с програмата за по-добро регулиране¹⁷ да оцени съществуващото законодателство. Поради това се предлага, както и по отношение на ЕГТС, Комисията да представи доклад на Европейския парламент, Съвета и Комитета на регионите относно прилагането на предлагания регламент, като използва показатели за оценка на неговата ефективност, ефикасност, целесъобразност, европейска добавена стойност и възможност за опростяване в рамките на 5 години от началото на прилагането на предложениия регламент.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Глава 1 — Общи разпоредби (членове 1—7)

¹⁶ Вж. член 16, трета алинея от Регламент (ЕС) № 1082/2006: „Държавата членка предоставя на Комисията текста на всички разпоредби, приети съгласно настоящия член, както и техните изменения“.

¹⁷ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет и Съвета „По-добро регулиране: да постигаме по-добри резултати за един по-силен Съюз“ (COM(2016) 615 final от 14.9.2016 г.).

В дял 1 се съдържат предметът и обхватът на регламента, определения и пояснения, изборът на държавите членки дали да използват механизма, установен по силата на настоящото предложение, националните и регионалните звена за трансгранична координация в държавите членки и звеното за координация на равнище ЕС.

Предметът (**член 1**) е механизъм, който да се прилага за общ трансграничен регион в определена държава членка, когато прилагането на собствените правни разпоредби на съседна държава членка би представлявало правна пречка за осъществяването на съвместен проект (който може да касае част от инфраструктурата или услуга от общ икономически интерес).

Механизмът се състои от сключването на европейски трансграничен ангажимент („ангажимента“), който има непосредствено действие, или от приемането на европейска трансгранична декларация („декларацията“), която изисква допълнителна законодателна процедура в държавата членка.

В обхвата на предложениия регламент (**член 2**) се включват граничните региони по сухопътните граници. Въз основа на доказателствата, събрани в рамките на Трансграничния преглед, и както е посочено в Съобщението относно граничните региони, с правни пречки се сблъскват преди всичко хората, които си взаимодействат по сухопътните граници, тъй като те преминават границите ежедневно или ежеседмично за различни цели: работа, учене, пазаруване, използване на съоръжения и услуги от общ икономически интерес, или комбинация от тези цели.

Член 3 съдържа определения, необходими за прилагането на предложениия регламент, заедно с някои пояснения, по-конкретно относно държавите членки, които обхващат няколко териториални единици със законодателни правомощия, за да се гарантира, че всички съответни равнища на дадена държава членка могат, когато е приложимо, да изменят правните пречки в рамките на своята компетентност.

С цел спазване на принципа на субсидиарност държавите членки могат да изберат механизъм, създаден по силата на предлагания регламент, или да продължат да използват други ефективни механизми за преодоляване на правни пречки, или — за определени граници — да се присъединят към други ефективни механизми (**член 4**). Повечето държави членки вероятно ще трябва първо да приемат законодателство, за да оправомощат компетентните органи да сключат ангажимент, който по силата на сключването си ще даде възможност на държавата членка да „изтегли през границата“ правни разпоредби от съседна държава членка за дерогиране на своите „обичайно“ приложими национални правила. Някои държави членки може да позволят на компетентните си органи да се присъединят към декларация, която ги задължава да приемат законодателство, дерогиращо „обичайно“ приложимите национални правила посредством официален законодателен акт. В случай на ангажимент с непосредствено действие „обичайно“ приложимите национални правила продължават да се прилагат, но ангажиментът създава дерогация. В случай на декларация „обичайно“ приложимите национални правила ще бъдат официално изменени, за да се предвиди изрична дерогация.

Държавите членки, които са избрали механизма, създаден съгласно предложениия регламент, са длъжни да установят национални или, в случая на федерални държави — регионални звена за трансгранична координация (**член 5**). Накрая, в **член 6** се посочват задачите на звеното за координация на равнище ЕС, предвидено в Съобщението

относно граничните региони, което вече беше създадено в рамките Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ на Комисията. С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент **член 7** предоставя на Комисията изпълнителни правомощия в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹⁸ за създаване на база данни и правила за нейното поддържане, за защита на данните и за модела, който да се използва при предоставянето от звената за трансгранична координация на информацията относно прилагането и използването на механизма. Базата данни трябва да бъде в съответствие с разпоредбите за защита на данните съгласно Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета¹⁹.

Глава 2 — Процедура за сключване на ангажимент или приемане на декларация (членове 8—17)

Процедурата за сключване на ангажимент или приемане на декларация се състои в изготвянето и представянето на инициативния документ (**членове 8 и 9**), който се изготвя от т.нар. „инициатор“, предварителен анализ от държавата членка, която се приканва да „изтегли през границата“ правните разпоредби на съседната държава членка (**членове 10 и 11**), изготвянето на ангажимента, който ще бъде сключен, или декларацията, която ще бъде приета (**членове 12—15**), и накрая, сключването на ангажимента или приемането на декларацията и подписването му/й от компетентните органи на двете държави членки (**членове 16—17**).

По-конкретно в **член 8** се установява кой може да се счита за „инициатор“: а) публична или частна структура, която отговаря за започването или за започването и изпълнението на съвместен проект (например дружеството, организиращо обществен транспорт в Страсбург, което планира да удължи трамвайна линия през границата до германския град Кел); или б) един или повече местни или регионални органи, намиращи се в даден трансграничен регион или упражняващи публична власт в този трансграничен регион (напр. общинската администрация в Страсбург или междуобщинската структура на Strasbourg Eurométropole или общинската администрация в Кел); или в) структура със или без юридическа правосубектност, създадена за трансгранично сътрудничество, разположена във или обхващаща поне частично даден трансграничен регион, включително Европейските групи за териториално сътрудничество съгласно Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета, еврорегионите и други подобни структури (напр. ЕГТС Eurodistrict Strasbourg-Ortenau); или г) организация, създадена от името на трансграничните региони, с цел да се насърчават интересите на трансграничните територии и да се улесни създаването на мрежи от участници и споделянето на опит, като Асоциацията на европейските гранични региони, *Mission Opérationnelle Transfrontalière* (Трансграничната оперативна мисия) или Централноевропейската служба за трансгранични инициативи; или д) няколко от субектите, посочени в букви а)—г), действащи съвместно.

¹⁸ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

¹⁹ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

Инициаторът трябва да подготви инициативен документ, който обхваща елементите, изброени в **член 9**. Дерогацията от „обичайно“ приложимото национално право е ограничена до строгия минимум по отношение както на обхванатата територия, така и на продължителността.

Основните участници в държавите членки, от които се изисква сключването на ангажимент или приемането на декларация, са националните или регионалните звена за трансгранична координация, които ще осъществяват връзка с всички компетентни органи в съответната държава членка и със звената за трансгранична координация в съседната държава членка (**членове 10 и 11**). В рамките на определен срок звеното за трансгранична координация трябва да реагира и да вземе решение дали да започне процедура, водеща до сключването на ангажимент или приемането на декларация, дали правната пречка е „действителна“ и дали за една или повече правни пречки е намерено приложимо решение. От инициатора може да бъде поискано да ревизира или да допълни своя документ (**член 12**).

След като инициативният документ е приет за пълен, звеното за трансгранична координация трябва да изготви проект за ангажимент или за декларация и, отново в определен срок, да постигне съгласие по текста с другата държава членка (**членове 13—15**) и накрая да го сключи/я приеме (**членове 16 и 17**). Подписаният ангажимент или подписаната декларация трябва да съдържа елементите, изброени в член 14, параграф 1. Подписаният ангажимент или подписаната декларация трябва да се предаде не само на инициатора, но и на звеното за трансгранична координация на съседната държава членка, на компетентния орган на собствената държава членка, на звеното на ЕС за координация и на органа или структурата, определен(а) от ангажиращата се държава членка за извършване на официална публикация (**член 17, параграф 2, буква д**).

Глава 3 — Прилагане и мониторинг на ангажиментите или декларациите (членове 18—20)

Ангажиментът се изпълнява, когато е целесъобразно, чрез изменение на съществуващите административни актове, основани на „обичайно“ приложимото право, или чрез приемане на нови административни актове, основани на „изтегленото през границата“ право (**член 18**). Когато компетентните органи са няколко, като всеки от тях е отговорен за различни аспекти на сложна правна пречка, ангажиментът се придружава от график за всеки един от тях. Приемането и предаването на тези изменени или нови административни актове се урежда от националното законодателство относно административните процедури при спазване на принципа на субсидиарност (член 18, параграф 5).

Декларацията трябва да се изпълни чрез едно или повече изявления или предложения до компетентния законодателен орган с цел изменение на националното законодателство, за да се обхванат необходимите дерогации (**член 19**).

И в двата случая, след като всички планирани стъпки са изпълнени, звеното за трансгранична координация трябва да информира съответното звено в другата държава членка и звеното на ЕС за координация (член 18, параграфи 4 и 5 и член 19, параграфи 6 и 7).

Държавите членки могат да решат звеното за трансгранична координация да може да напомни на компетентните органи да спазват сроковете и графиците, посочени в член 14, параграф 3 и член 18, параграф 1, и да уведомява органа, осъществяващ надзор върху компетентния ангажиращ се орган, или компетентния член на правителството за неспазването на крайните срокове или графиците, определени в даден ангажимент или декларация (член 6, параграф 2, буква д).

Държавите членки следва да решат кои органи ще следят за спазването на даден ангажимент и на изменените разпоредби, приети въз основа на декларация (**член 20**). Следва да се следи за спазването на правата и задълженията на адресатите на административните актове. На държавите членки следва да се позволи да решат дали мониторингът да се възложи на органите на държавата членка, която е прехвърлила своите правни разпоредби, тъй като тези органи са по-добре запознати с тези правила, или на органите на държавата членка, в която тези разпоредби са приети за прилагане, тъй като тези органи са по-добре запознати с останалата част от правната система на ангажиращата се държава членка и приложимото към адресатите право.

Глава 4 — Правна защита по силата на ангажимент и декларация (членове 21 и 22)

Въз основа на опита в хода на преговорите във връзка с Регламента за ЕГТС и в отговор на конкретни опасения на някои държави членки, е целесъобразно да се разгледа въпросът за правната защита на лица, пребиваващи в трансгранични региони, които считат, че са засегнати от действия или бездействия при прилагането от страна на органите на правна разпоредба на друга държава членка (**член 21, параграф 1**).

Както при ангажимента, така и при декларацията правото на съседната държава членка се прилага в ангажиращата се държава членка като инкорпорирано в собственото ѝ законодателство, и поради това правната защита попада в компетентността на съдилищата на ангажиращата се държава членка дори когато лицата законно пребивават/са със седалище в прехвърлящата държава членка. Същото следва да се прилага и за средствата за правна защита срещу държавата членка, чийто административен акт е оспорен (**член 21, параграф 2**). Например, административен акт, който позволява функционирането на трамвай на територията на Германия съгласно френското право, може да бъде оспорван само пред германските съдилища.

Различен подход следва да се прилага за оспорването на мониторинга на прилагането на ангажимента и декларацията. Когато орган от съседната държава членка (напр. Франция) се е съгласил да следи прилагането на изменения закон в Германия (чрез включване на френски разпоредби и дерогация от „обичайно“ приложимите германски разпоредби) и може да предприема действия по отношение на лица, пребиваващи в трансграничния регион, от свое име, компетентните съдилища са тези на държавата членка, в която тези лица пребивават законно (**член 22, параграф 1**). Т.е. ако френски орган може да приеме от свое име административен акт, адресиран до трамвайния оператор, чието законно седалище е във Франция (в който акт се посочва, че трамвайният оператор не е спазил френското законодателство относно техническите изисквания за електрическите сигнали на германска територия), тогава френските съдилища са компетентни. Когато обаче компетентният прехвърлящ орган не може да действа от свое име, а само от името на компетентния ангажиращ се орган, компетентните съдилища са тези на ангажиращата се държава членка, независимо от законното пребиваване на лицето (**член 22, параграф 2**). Така ако френски орган следи

за спазването на френското право, а административният акт е издаден от името на германски орган, тогава са компетентни германските съдилища.

Глава 5 — Разпоредби за прилагане и заключителни разпоредби (членове 23—26)

С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, по-специално за обмен на информация между звената за трансгранична координация и Комисията посредством база данни, създадена и поддържана от Комисията, следва да се предоставят изпълнителни правомощия в съответствие със законодателството относно процедурата на комитет. За целите на практическото прилагане и координацията такива правомощия ще се предоставят на Комитета за координация по въпросите на европейските структурни и инвестиционни фондове (**член 23**).

Със заключителните разпоредби²⁰ се установява задължение за държавите членки да приемат националните разпоредби, необходими за осигуряване на ефективно прилагане на предложения регламент (**член 24, параграф 1**), и да информират Комисията в срок от една година след влизането в сила на предложения регламент както за тези национални правила за прилагане, така и за създаването на национални или регионални звена за трансгранична координация (**член 24, параграф 2**).

Тъй като тези разпоредби уточняват кои гранични региони на дадена държава членка са обхванати от механизма, Комисията ще бъде в състояние да прецени дали държавата членка е избрала различен механизъм за границите, за които нищо не е посочено. Държавите членки следва обаче също изрично да предоставят информация за този избор съгласно член 4, но без за това да е предвиден краен срок (**член 24, параграф 3**).

В **член 25** се установява задължение за Комисията да представи доклад за прилагането на предложения регламент в срок от пет години след приемането му.

Началото на прилагането на регламента следва да бъде отложено с една година след влизането му в сила, за да се предостави на държавите членки една година, за да приемат своите национални разпоредби за прилагане (**член 26**).

²⁰ Въз основа на опита със съответните разпоредби на Регламент (ЕО) № 1082/2006 (членове 16—18).

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**относно механизъм за преодоляване на правните и административните пречки в трансграничен контекст**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 175, трета алинея от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателен акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) За постигането на целта за социално и икономическо сближаване, заложена в Договора, член 175, трета алинея от Договора предвижда възможността да се вземе решение за специфични действия извън рамките на фондовете, посочени в първата алинея на споменатия член. Хармоничното развитие на територията на целия Съюз и по-засиленото икономическо, социално и териториално сближаване предполагат засилване на териториалното сътрудничество. За целта е уместно да бъдат приети необходимите мерки за подобряване на условията за изпълнение на действията за териториално сътрудничество.
- (2) В член 174 от Договора се признават предизвикателствата, пред които са изправени граничните региони, и се предвижда, че Съюзът следва да обръща специално внимание на тези региони, когато разработва и осъществява свои инициативи, които водят до укрепването на неговото икономическо, социално и териториално сближаване. Поради нарастването на броя на сухопътните и морските граници, Съюзът и неговите непосредствени съседи в Европейската асоциация за свободна търговия („ЕАСТ“) имат четиридесет вътрешни сухопътни граници.
- (3) В своето съобщение „Насърчаване на растежа и сближаването в граничните региони на ЕС“²³ („Съобщението относно граничните региони“) Комисията заяви, че през последните десетилетия процесът на европейска интеграция е помогнал за превръщането на регионите по вътрешните граници от предимно периферни райони в райони на растеж и възможности. Изграждането на единния пазар през 1992 г. даде тласък на производителността в Съюза и намали

²¹ Все още непубликувано в Официален вестник.

²² Все още непубликувано в Официален вестник.

²³ Съобщение на Комисията до Съвета и Европейския парламент — „Насърчаване на растежа и сближаването в граничните региони на ЕС“ (COM(2017)534 final от 20.9.2017 г.).

разходите чрез премахването на митническите формалности, хармонизирането или взаимното признаване на техническите правила и намаляването на цените вследствие на конкуренцията; за 10 години вътрешната търговия в ЕС се увеличи с 15 %, бе постигнат допълнителен растеж и бяха създадени около 2,5 милиона допълнителни работни места.

- (4) Съобщението относно граничните региони също предостави доказателства в подкрепа на факта, че все още съществуват редица правни пречки в граничните региони, особено тези, свързани със здравните услуги, регулирането на пазара на труда, данъците, развитието на бизнеса, и пречки, свързани с различията в административната култура и националната правна уредба. Нито финансирането за Европейското териториално сътрудничество, нито институционалната подкрепа за сътрудничество от Европейските групи за териториално сътрудничество (ЕГТС) са достатъчни сами по себе си за преодоляване на тези пречки, които възпрепятстват ефективното сътрудничество.
- (5) От 1990 г. програмите по цел „Европейско териториално сътрудничество“, позната като „Interreg“²⁴, подкрепят програми за трансгранично сътрудничество в граничните региони на Съюза, включително тези по границите с държавите от ЕАСТ. Финансирани са хиляди проекти и инициативи, помогнали да се подобри европейската интеграция. Основните постижения на програмите на Interreg включват: по-голямо доверие, повишена свързаност, подобрена околна среда, по-добро здравеопазване и икономически растеж. От проекти „от хората за хората“ до инфраструктурни инвестиции и подкрепа за инициативи за институционално сътрудничество, Interreg донесе истинска промяна за граничните региони и спомогна за тяхното преобразяване. Чрез Interreg бе подкрепяно и сътрудничеството по някои морски граници. Правните пречки все пак не са от такова решаващо значение за морските граници заради физическата невъзможност те да бъдат преминавани ежедневно или няколко пъти в седмицата за работа, учене и обучение, пазаруване, използване на съоръжения и услуги от общ икономически интерес или комбинация от тези цели или за бърза спешна намеса.
- (6) Финансовата подкрепа от Interreg за трансграничното сътрудничество бе допълнена от ЕГТС, създадени след 2006 г. съгласно Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета²⁵. Въпреки това, в съответствие с член 7, параграф 4, първа алинея от Регламент (ЕО) № 1082/2006 ЕГТС не могат да упражняват регулаторни правомощия за преодоляване на правни и административни пречки в трансграничен контекст.
- (7) В своето Съобщение относно граничните региони Комисията посочва, наред с други мерки, инициатива, започната по време на люксембургското председателство през 2015 г.: редица държави членки обмислят ползите от нов инструмент за опростяване на трансграничните проекти, който би позволил — на доброволни начала и по споразумение между компетентните органи — правилата в една държава членка да се прилагат в нейната съседка. Това ще се отнася за конкретен проект или за определено действие, ограничени във

²⁴ Петте последователни програмни периода на Interreg до този момент са: INTERREG I (1990—1993 г.), INTERREG II (1994—1999 г.), INTERREG III (2000—2006 г.), INTERREG IV (2007—2013 г.) и INTERREG V (2014—2020 г.).

²⁵ Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 19).

времето, локализиращи в граничен регион и иницирани от местни или регионални органи.

- (8) Макар че редица ефективни механизми за трансгранично сътрудничество вече съществуват на междуправителствено, регионално и местно равнище в някои региони на Съюза, те не обхващат всички гранични региони на Съюза. С цел да се допълнят съществуващите системи е необходимо да се създаде доброволен механизъм за преодоляване на правни и административни пречки във всички гранични региони („механизма“).
- (9) При пълно зачитане на конституционната и институционалната структура на държавите членки, използването на механизма следва да бъде доброволно по отношение тези гранични региони в дадена държава членка, където съществува друг ефективен механизъм или такъв може да бъде създаден със съседните държави членки. Той трябва да се състои от две мерки: подписването и сключването на европейски трансграничен ангажимент („ангажимента“) или подписването на европейска трансгранична декларация („декларацията“).
- (10) Ангажиментът следва да бъде с непосредствено действие, което означава, че по силата на сключването на ангажимента някои правни разпоредби на една държава членка се прилагат на територията на съседна държава членка. Следва също така да се допусне приемането на законодателен акт от държавите членки, за да се даде възможност за сключването на ангажимент, като така да се предотврати ситуация, при която националното законодателство, официално прието от законодателен орган, се дерогира от орган, различен от посочения законодателен орган, и за сметка на правната яснота и/или прозрачността.
- (11) За сметка на това декларацията ще изисква законодателна процедура в държавата членка. Органът, приемащ декларация, следва да направи официално изявление, че в рамките на определен срок ще задейства законодателната процедура, необходима, за да се измени обичайно приложимото национално право и да се приложи, посредством изрична дерогация, правото на съседна държава членка.
- (12) Правните пречки се усещат предимно от лицата, които си взаимодействат по сухопътните граници, тъй като някои от тях преминават границите ежедневно или ежеседмично. С цел насочване на ефекта от настоящия регламент към регионите, които са най-близо до границата и с най-висока степен на интеграция и взаимодействие между съседните държави членки, настоящият регламент следва да се прилага за трансграничните региони, а именно територията, обхваната от съседни гранични региони по сухопътната граница в две или повече държави членки, които са региони от ниво 3 по NUTS²⁶. Това не следва да възпрепятства държавите членки да прилагат механизма също така по отношение на морските и външните граници, различни от тези с държавите от ЕАСТ.
- (13) С цел координиране на задачите на различните органи (които в някои държави членки включват националните и регионалните законодателни органи) в рамките на дадена държава членка и между органите на една или повече съседни държави членки, всяка държава членка, която избере да прилага механизма,

²⁶ Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

следва да бъде задължена да създаде национално звено за трансгранична координация и, когато е приложимо, регионални звена за трансгранична координация и да определи техните задачи и компетентност на различните етапи на механизма, които обхващат започване, сключване/подписване, изпълнение и мониторинг на ангажиментите и декларациите.

- (14) Комисията следва да създаде звено за координация на равнище ЕС, както беше обявено в Съобщението относно граничните региони. Това звено за координация следва да си сътрудничи с различните национални и, когато е относимо, регионални звена за трансгранична координация. Комисията следва да създаде и поддържа база данни относно ангажиментите и декларациите в съответствие с Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета²⁷.
- (15) В настоящия регламент следва да се определи процедурата за сключване на ангажимент или приемане на декларация и да се опишат подробно различните етапи: подготовка и представяне на инициативен документ, предварителен анализ от страна на държавата членка, която следва да приложи правните разпоредби на съседната държава членка, изготвяне на ангажимента, който трябва да се сключи, или декларацията, която трябва да се приеме, и накрая, процедура по сключване на ангажимента или приемане на декларацията. Елементите, които трябва да бъдат включени в инициативния документ, проектите и окончателните версии на ангажиментите и декларациите следва също да бъдат подробно описани, както и приложимите срокове.
- (16) По-конкретно с настоящия регламент следва да се определи кой може да бъде инициатор на съвместен проект. Тъй като механизмът следва да подобри изпълнението на трансграничните проекти, първата група следва да бъдат структурите, които отговарят за започването или за започването и изпълнението на такива съвместни проекти. Терминът „проект“ следва да се разбира в широк смисъл, като той включва конкретен елемент от инфраструктурата и/или редица дейности във връзка с дадена територия. На второ място, местен или регионален орган, намиращ се в даден трансграничен регион или упражняващ публична власт в този трансграничен регион, следва да бъде оправомощен да поеме инициативата да приложи националното право, което представлява пречка, но изменението на или дерогацията от това право е извън неговата институционална компетентност. На трето място, инициатор следва да бъдат структурите, създадени за трансгранично сътрудничество, разположени във или обхващащи поне частично даден трансграничен регион, включително ЕГТС или подобни структури, за които е предвидено да организират трансграничното развитие по структуриран начин. Накрая, органи, специализирани в областта на трансграничното сътрудничество, които могат да бъдат запознати и с ефективни решения, намерени на други места в Съюза за подобни проблеми, следва също да бъдат в състояние да започнат инициатива. С цел да се създаде взаимодействие между структурите, пряко засегнати от тези пречки, и тези с опит в трансграничното сътрудничество като цяло, всички групи могат съвместно да задействат механизма.
- (17) Ключовият участник в държавите членки, от който се изисква да сключи ангажимент или приеме декларация, следва да бъде съответното национално или

²⁷ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

регионално звено за трансгранична координация, което да осъществява връзка с всички компетентни органи в своята държава членка и със съответните звена в съседната държава членка. Следва също така да бъде ясно определено, че звеното за трансгранична координация може да реши дали следва да се започне процедурата, водеща до сключването на ангажимент или приемането на декларация, или за една или повече правни пречки вече е било намерено решение, които може да се приложи. От друга страна, следва също да се установи, че държавата членка, чиито правни разпоредби следва да се прилагат в другата държава членка, може да откаже такова прилагане извън своята територия. Всяко решение трябва да бъде обосновано и съобщено.

- (18) С настоящия регламент следва да се установят подробни правила за изпълнението, прилагането и мониторинга на ангажиментите и декларациите, които да бъдат сключени и подписани.
- (19) Въвеждането на ангажимент с непосредствено действие следва да се състои в прилагането на национални разпоредби на друга държава членка. Това означава или изменение на правно обвързващи административни актове, които вече са приети в съответствие с обичайно приложимото национално право, или, когато това все още не е извършено, приемането на нови административни актове, основаващи се на законодателството на друга държава членка. Когато компетентните органи са няколко, като всеки от тях е отговорен за различни аспекти на сложна правна пречка, ангажиментът следва да се придружава от график за всеки един от тези аспекти. Приемането и предаването на тези изменени или нови административни актове следва да се урежда от националното законодателство относно административните процедури при спазване на принципа на субсидиарност.
- (20) Изпълнението на декларацията следва да се състои предимно в подготовка и представяне на законодателно предложение за изменение на действащото национално законодателство или за предвиждане на дерогация от него. След приемането им тези изменения или дерогации следва да бъдат направени обществено достояние и след това да бъдат изпълнени също както ангажиментите чрез изменение и приемане на правно обвързващи административни актове.
- (21) Следва да се следи за спазването на правата и задълженията на адресатите на правно обвързващите актове. На държавите членки следва да се позволи да решат дали мониторингът да се възложи на органите на държавата членка, която е прехвърлила своите правни разпоредби, тъй като тези органи са по-добре запознати с тези правила, или дали мониторингът да се възложи на органите на държавата членка, в която тези разпоредби са приети за прилагане, тъй като тези органи са по-добре запознати с останалата част от правната система на ангажиращата се държава членка и приложимото към адресатите право.
- (22) Следва да бъде ясно предвидена защитата на лицата, пребиваващи в трансгранични региони, пряко или косвено засегнати от прилагането и мониторинга върху ангажимент и измененото законодателство по силата на декларация, които се смятат за оцетени поради действие или бездействие при прилагането. Както при ангажимента, така и при декларацията правото на съседната държава членка се прилага в ангажиращата се държава членка като инкорпорирано в собственото ѝ законодателство, и поради това правната защита попада в компетентността на съдилищата на ангажиращата се държава членка

дори когато лицата законно пребивават в прехвърлящата държава членка. Същият принцип следва да се прилага и за средствата за правна защита срещу държавата членка, чийто административен акт е оспорен. Различен подход следва да се прилага обаче за оспорването на мониторинга върху прилагането на ангажимента или декларацията. В случаите, в които орган от прехвърлящата държава членка е приел да осъществява мониторинг върху прилагането на изменените правни разпоредби на ангажиращата се държава членка и може да действа по отношение на лицата, пребиваващи в трансграничен регион, за сметка на органите на ангажиращата се държава членка, но от свое име, компетентните съдилища следва да са тези на държавата членка, в която тези лица пребивават законно. От друга страна, когато компетентният прехвърлящ орган не може да действа от свое име, а само от името на компетентния ангажиращ се орган, компетентните съдилища са тези на ангажиращата се държава членка, независимо от законното пребиваване на лицето.

- (23) С настоящия регламент следва да се определят правилата относно неговото изпълнение, мониторинга върху неговото прилагане и задълженията на държавите членки по отношение на техните национални правила за прилагане.
- (24) Във връзка със създаването на база данни съгласно член 8 на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия за определяне на правилата за управлението на тази база данни, защитата на данните и модела, който трябва да се използва, когато информацията относно изпълнението и използването на механизма се представя от звено за трансгранична координация. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с процедурата по консултиране, предвидена в Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета²⁸. За целите на практическото прилагане и координацията Комитетът за координация на европейските структурни и инвестиционни фондове следва да бъде комитетът, компетентен за процедурата за приемане на актове за изпълнение.
- (25) Националните правила за прилагане трябва да уточнят кои гранични региони на дадена държава членка са обхванати от ангажимента или декларацията. Тогава Комисията ще бъде в състояние да прецени дали държавата членка е избрала различен механизъм за границите, за които нищо не е посочено.
- (26) Настоящият регламент защита основните права и съблюдава принципите, признати с Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално правото на защита на личните данни (член 8), правото на образование (член 14), свободата при избор на професия и правото на труд (член 15), по-специално свободата на лицата да търсят работа, да работят, да упражняват правото си на установяване и да предоставят услуги във всички държави членки, свободата на стопанска инициатива (член 16), достъпа до социална сигурност и социална помощ (член 34), достъпа до здравни грижи (член 35) и достъпа до услуги от общ икономически интерес (член 36).
- (27) Условието за териториално сътрудничество следва да се създадат в съответствие с принципа на субсидиарност, определен в член 5, параграф 3 от Договора за Европейския съюз. Държавите членки предприеха индивидуални, двустранни

²⁸ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

или дори многостранни инициативи за преодоляване на правните пречки от гранично естество. Тези механизми обаче не съществуват във всички държави членки или не за всички граници на дадена държава членка. Инструментите за финансиране (основно Interreg) и правните инструменти (основно ЕГТС), предоставяни на равнището на ЕС, до момента не бяха достатъчни за преодоляването на правните пречки от гранично естество в целия Съюз. Следователно целите на предложеното действие не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, както на централно, така и на регионално и местно равнище, а по-скоро, поради мащаба или последиците на предложеното действие, могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза. Поради това са необходими допълнителни действия от страна на законодателя на Съюза.

- (28) Съгласно принципа на пропорционалност, изложен в член 5, параграф 4 от ДЕС, съдържанието и формата на действията на Съюза не могат да надхвърлят необходимото за постигането на целите на Договора. Използването на специфичния механизъм, създаден съгласно настоящия регламент, е доброволно. Когато държава членка вземе решение да продължи да преодолява правни пречки по отношение на границата си с една или повече съседни държави членки в конкретен трансграничен регион чрез ефективни механизми, които е създала на национално равнище или които е създала официално или неофициално заедно с една или повече съседни държави членки, не е необходимо да бъде избран механизмът, установен по силата на настоящия регламент. Също така, ако държава членка реши по отношение на границата си с една или повече съседни държави членки да се присъедини към съществуващ ефективен механизъм, създаден официално или неофициално от една или повече съседни държави членки, при условие че механизмът дава възможност за присъединяване, отново не е необходимо да бъде избран механизмът, установен по силата на настоящия регламент. Ето защо настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на целите си за трансграничните региони, за които държавите членки не разполагат с ефективни механизми за преодоляване на правни пречки.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1 *Предмет*

1. С настоящия регламент се въвежда механизъм, който да позволи прилагането в една държава членка по отношение на даден трансграничен регион на правните разпоредби на друга държава членка, когато прилагането на правните разпоредби на първата държава членка би представлявало правна пречка, възпрепятстваща изпълнението на съвместен проект („механизма“).
2. Механизмът се състои от една от следните мерки:
 - а) сключването на европейски трансграничен ангажимент, който има непосредствено действие;

- б) приемане на европейска трансгранична декларация, което би изисквало законодателна процедура в държавата членка.
3. С настоящия регламент се установяват:
- а) организацията и задачите на звената за трансгранична координация в държавите членки;
 - б) координиращата роля на Комисията по отношение на механизма;
 - в) правната защита на лицата, които пребивават в трансграничен регион, във връзка с механизма.

Член 2 **Обхват**

1. Настоящият регламент се прилага по отношение на трансграничните региони съгласно определението в член 3, точка 1.
2. Когато държавата членка включва няколко териториални единици със законодателни правомощия, настоящият регламент се прилага и за тези териториални единици, в т.ч. за съответните органи или правни разпоредби.

Член 3 **Определения**

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „трансграничен регион“ означава територията, обхваната от съседни гранични региони по сухопътната граница в две или повече държави членки, които са региони от ниво 3 по NUTS;
- (2) „съвместен проект“ означава всяка част от инфраструктурата с въздействие в даден трансграничен регион или всяка услуга от общ икономически интерес, предоставяна в даден трансграничен регион;
- (3) „правна разпоредба“ означава всяка правна или административна разпоредба, правило или административна практика, приложима(о) за съвместен проект, независимо дали се приема или прилага от законодателен или изпълнителен орган;
- (4) „правна пречка“ означава всяка правна разпоредба относно планирането, разработването, набирането на персонал, финансирането или функционирането на даден съвместен проект, която създава спънки пред присъщия за граничните региони потенциал при трансгранично взаимодействие;
- (5) „инициатор“ означава субект, който идентифицира правните пречки и задейства механизма, като представя инициативен документ;
- (6) „инициативен документ“ означава документ, изготвен от един или повече инициатори за задействане на механизма;
- (7) „ангажираща се държава членка“ означава държавата членка, на чиято територия ще се прилагат една или повече правни разпоредби на прехвърлящата държава членка по силата на европейски трансграничен ангажимент („ангажимента“) или европейска трансгранична декларация („декларацията“), или — в случаите, когато липсва подходяща правна разпоредба, — ще бъде намерено *ad hoc* правно решение;

- (8) „прехвърляща държава членка“ означава държавата членка, чиито правни разпоредби ще се прилагат в ангажиращата се държава членка по силата на ангажимент или декларация;
- (9) „компетентен ангажиращ се орган“ е органът в ангажиращата се държава членка, компетентен да приеме прилагането на правните разпоредби на прехвърлящата държавата членка на своя територия по силата на ангажимент или, в случая на декларация — да се ангажира със започването на законодателната процедура, необходима за дерогиране на вътрешните правни разпоредби;
- (10) „компетентен прехвърлящ орган“ означава органът в прехвърлящата държава членка, компетентен за приемането на правните норми, които ще се прилагат в ангажиращата се държава членка, и/или за прилагането им на неговата собствена територия;
- (11) „район на прилагане“ означава района в ангажиращата се държава членка, където ще се прилага правната разпоредба на прехвърлящата държава членка или постигнатото *ad hoc* правно решение.

Член 4

Варианти за преодоляването на правни пречки от държавите членки

1. Дадена държава членка трябва или да избере механизма, или да предпочете да използва съществуващите начини за преодоляване на правни пречки, затрудняващи осъществяването на съвместен проект в трансгранични региони на конкретна граница с една или повече съседни държави членки.
2. Дадена държава членка може също да реши по отношение на конкретна граница с една или повече съседни държави членки да се присъедини към използването на съществуващ ефективен начин, създаден официално или неофициално от една или повече съседни държави членки.
3. Държавите членки могат също така да използват механизма в трансграничните региони по морските граници или в трансграничните региони между една или повече държави членки и една или повече трети държави или една или повече отвъдморски страни и територии.
4. Държавите членки уведомяват Комисията за всички решения, приети съгласно настоящия член.

Член 5

Звена за трансгранична координация

1. Когато дадена държава членка избере механизма, тя създава едно или повече звена за трансгранична координация по един от следните начини:
 - а) определя на национално или регионално равнище или и на двете равнища звено за трансгранична координация като отделен орган;
 - б) създава звено за трансгранична координация в рамките на съществуващ орган или структура на национално или регионално равнище;
 - в) възлага на подходящ орган или структура допълнителни задачи като национално или регионално звено за трансгранична координация.

2. Ангажиращата се държава членка и прехвърлящата държава членка също така определят:
- а) дали става въпрос за звено за трансгранична координация или за компетентен ангажиращ се/прехвърлящ орган, който може да сключи и подпише ангажимент и да реши, че приложимото национално право ще се дерогира от датата на влизане в сила на този ангажимент; или
 - б) дали става въпрос за звено за трансгранична координация или за компетентен ангажиращ се/прехвърлящ орган, който може да подпише декларация и да предвиди официално в нея, че компетентният ангажиращ се орган ще направи необходимото за приемането на законодателни или други актове от компетентните законодателни органи в тази държава членка в рамките на определен срок.
3. Държавите членки информират Комисията за определените звена за трансгранична координация до датата, от която започва да се прилага настоящият регламент.

Член 6

Задачи на звената за трансгранична координация

1. Всяко звено за трансгранична координация е натоварено най-малко със следните задачи:
- а) да прилага процедурата, определена в членове 10 и 11;
 - б) да координира изготвянето, подписването, изпълнението и мониторинга на всички ангажименти и декларации, касаещи територията на неговата държава членка;
 - в) да създаде и поддържа база данни, обхващаща всички звена за трансгранична координация, по отношение на територията на неговата държава членка;
 - г) да осъществява връзка със звената за трансгранична координация в съседна държава членка или държави членки и със звената за трансгранична координация в други териториални единици със законодателни правомощия в собствената си държава членка или в друга държава членка, ако такива звена съществуват;
 - д) да осъществява връзка с Комисията;
 - е) да подпомага Комисията във връзка с базата данни относно декларациите и ангажиментите.
2. Всяка държава членка или всяка териториална единица със законодателни правомощия в тази държава членка може да реши да възложи на съответните звена за трансгранична координация и следните задачи:
- а) когато е приложимо, сключване на ангажименти или приемане на декларации по силата на член 16, параграф 2 и член 17, параграф 2;
 - б) при поискване от даден инициатор, подкрепа за този инициатор чрез, наред с другото, идентифициране на компетентния ангажиращ се орган в същата държава членка или компетентния прехвърлящ орган в друга държава членка;

- в) по искане на даден компетентен ангажиращ се орган, намиращ се в друга държава членка без собствено звено за трансгранична координация, извършване на предварителен анализ на инициативен документ;
 - г) мониторинг върху изпълнението на всички ангажменти и декларации, касаещи територията на неговата държава членка;
 - д) напомняне на компетентния ангажиращ се орган да спазва сроковете, установени в даден ангажмент или декларация, и изискване на отговор в рамките на определен срок;
 - е) информиране на органа, осъществяващ надзор над компетентния ангажиращ се орган, за пропускането на сроковете, предвидени в ангажмент или декларация.
3. Когато поне една от няколко правни пречки се отнася до въпрос от законодателна компетентност на национално равнище, националното звено за трансгранична координация поема функциите, определени в членове 9—17, и се координира със съответното(ите) регионално(и) трансгранично(и) звено(а) за координация в същата държава членка, освен ако държавата членка не е решила, че задачите, предвидени в членове 14—17, се възлагат на компетентен ангажиращ се орган на национално равнище.
4. Когато никоя от правните пречки не се отнася до въпрос от законодателна компетентност на национално равнище, компетентното регионално звено за трансгранична координация поема функциите, определени в членове 9—17, и се координира с другото(ите) регионално(и) трансгранично(и) звено(а) за координация в същата държава членка, в случаите, при които повече от една териториална единица е засегната от съвместния проект, освен ако държавата членка не е решила, че задачите, предвидени в членове 14—17, се възлагат на национално звено за трансгранична координация. Компетентното регионално звено за трансгранична координация редовно информира националното звено за трансгранична координация всички процедури относно ангажменти или декларации.

Член 7

Задачи за координация, изпълнявани от Комисията

1. Комисията изпълнява следните задачи за координация:
- а) осъществява връзка със звената за трансгранична координация;
 - б) публикува и поддържа актуален списък на всички национални и регионални звена за трансгранична координация;
 - в) създава и поддържа база данни за всички ангажменти и декларации.
2. Комисията приема акт за изпълнение във връзка с функционирането на базата данни, посочена в параграф 1, буква в), и формуляри, които трябва да се използват при предоставянето на информация от звената за трансгранична координация относно изпълнението и използването на механизма. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 23, параграф 2.

ГЛАВА II

Процедурата за сключване и подписване на ангажимент или за подписване на декларация

Член 8

Изготвяне и представяне на инициативен документ

1. Инициаторът посочва правната пречка по отношение на планирането, разработването, набирането на персонал, финансирането или функционирането на даден съвместен проект.
2. Инициаторът е някое от следните лица:
 - а) публична или частна структура, която отговаря за започването или за започването и изпълнението на съвместен проект;
 - б) един или повече местни или регионални органи, намиращи се в даден трансграничен регион или упражняващи публична власт в този трансграничен регион;
 - в) структура със или без юридическа правосубектност, създадена за трансгранично сътрудничество, разположена във или обхващаща поне частично даден трансграничен регион, включително Европейските групи за териториално сътрудничество съгласно Регламент (ЕО) № 1082/2006, еврорегионите и други подобни структури;
 - г) организация, създадена от името на трансграничните региони, с цел да се насърчават интересите на трансграничните територии и да се улесни създаването на мрежи от участници и споделянето на опит, като Асоциацията на европейските гранични региони, *Mission Opérationnelle Transfrontalière* (Трансграничната оперативна мисия) или Централноевропейската служба за трансгранични инициативи; или
 - д) няколко от субектите, посочени в букви а)–г), действащи съвместно.
3. Инициаторът подготвя инициативен документ, съставен в съответствие с член 9.
4. Инициаторът представя инициативен документ до компетентното звено за трансгранична координация на ангажиращата се държава членка и изпраща копие до компетентното звено за трансгранична координация на прехвърлящата държава членка.

Член 9

Съдържание на инициативния документ

1. Инициативният документ съдържа поне следните елементи:
 - а) описание на съвместния проект и на неговия контекст, на съответната правна пречка в ангажиращата се държава членка, както и на обосновката за преодоляване на правната пречка;
 - б) списък на конкретните законови разпоредби на прехвърлящата държава членка, с които се преодолява правната пречка, или, когато не съществуват подходящи законови разпоредби, предложение за *ad hoc* правно решение;

- в) обосновка за района на прилагане;
 - г) предвижданата продължителност или, когато това е надлежно обосновано, неограничената продължителност;
 - д) списък на компетентните ангажиращи се органи;
 - е) списък на компетентните прехвърлящи органи;
2. Районът на прилагане се ограничава до минимума, необходим за ефективното изпълнение на съвместния проект.

Член 10

Предварителен анализ на инициативния документ от ангажиращата се държава членка

1. Компетентното звено за трансгранична координация анализира инициативния документ. То осигурява контактите с всички компетентни ангажиращи се органи и с националните или, където е уместно, други регионални звена за трансгранична координация в ангажиращата се държава членка и с националното звено за трансгранична координация в прехвърлящата държава членка.
2. В срок от три месеца след получаване на инициативния документ компетентното звено за трансгранична координация предприема едно или повече от следните действия, които се предават на инициатора в писмена форма:
 - а) информира инициатора, че инициативният документ е изготвен в съответствие с член 9 и следователно е допустим;
 - б) изисква, ако е необходимо, представяне на преразгледан инициативен документ или на допълнителна конкретна информация, като същевременно посочва защо и в кой аспект инициативният документ не се счита за достатъчен;
 - в) информира инициатора за своята преценка, че не съществува правна пречка, като излага причините и посочва средствата за правна защита срещу това решение съгласно правото на ангажиращата се държава членка;
 - г) информира инициатора за своята преценка, че правната пречка се състои от един от случаите, изброени в член 12, параграф 4, и описва ангажимента на компетентния ангажиращ се орган да промени или да адаптира тази правна пречка;
 - д) информира инициатора за своята преценка, че правната пречка се състои от един от случаите, изброени в член 12, параграф 4, като същевременно излага мотивите си да откаже да промени или адаптира тази правна пречка и посочва средствата за правна защита срещу това решение съгласно правото на ангажиращата се държава членка;
 - е) ангажира се към инициатора за намиране на решение на правната пречка или пречки в рамките на шест месеца, чрез подписване на ангажимент със звеното за трансгранична координация на прехвърлящата държава членка или с компетентния прехвърлящ орган, определен от прехвърлящата

държава членка, или чрез предлагане на *ad hoc* правно решение в рамките на правната уредба на ангажиращата се държава членка.

3. В надлежно обосновани случаи компетентният ангажиращ се орган може да удължи срока, предвиден в параграф 2, буква е), най-много с шест месеца, като информира за това инициатора и прехвърлящата държава членка и същевременно излага причините за това в писмена форма.

Член 11

Предварителен анализ на инициативния документ от прехвърлящата държава членка

При получаване на инициативен документ компетентното звено за трансгранична координация на прехвърлящата държава членка изпълнява и задачите, изброени в член 10, параграф 2, и може да изпрати предварителните си коментари на компетентното звено за трансгранична координация на ангажиращата се държава членка.

Член 12

Последващи действия във връзка с предварителния анализ на инициативния документ

1. Когато компетентното звено за трансгранична координация на ангажиращата се държава членка поиска преразгледан инициативен документ или допълнителна конкретна информация, то анализира преразгледания инициативен документ и/или допълнителната конкретна информация и в срок от три месеца след получаването им предприема същите действия като тези, които се предприемат при първоначалното предоставяне на инициативния документ.
2. Когато компетентното звено за трансгранична координация на ангажиращата се държава членка счита, че преразгледаният инициативен документ все още не е в съответствие с член 10 или че допълнителната конкретна информация все още не е достатъчна, в срок от три месеца след получаването на преразгледания инициативен документ то информира инициатора в писмен вид за своето решение да прекрати процедурата. Това решение трябва да бъде надлежно обосновано.
3. Когато анализът, извършен от компетентното звено за трансгранична координация на ангажиращата се държава членка или от компетентния ангажиращ се орган, покаже, че правната пречка, описана в инициативния документ, се основава на неправилно разбиране или погрешно тълкуване на съответното законодателство или на липсата на достатъчно информация относно съответното законодателство, процедурата приключва, като инициаторът се информира за преценката, че не съществува правна пречка.
4. Когато правната пречка се състои само в административна разпоредба, правило или административна практика на ангажиращата се държава членка или административна разпоредба, правило или административна практика, които ясно се различават от разпоредба, приета в съответствие със законодателна процедура, и следователно могат да бъдат променяни или адаптирани без законодателна процедура, компетентният ангажиращ се орган информира инициатора в писмена форма за отказа или готовността си да промени или

приспособи съответната административна разпоредба, правило или административна практика в срок от осем месеца.

5. В надлежно обосновани случаи компетентният ангажиращ се орган може да удължи срока, предвиден в параграф 4, най-много с осем месеца, като информира за това инициатора и прехвърлящата държава членка и същевременно излага причините за това в писмена форма.

Член 13

Изготвяне на проекта за ангажимент или декларация

Звеното за трансгранична координация или компетентният ангажиращ се орган на ангажиращата се държава членка изготвя проект за ангажимент или декларация в съответствие с член 14 въз основа на инициативния документ.

Член 14

Съдържание на проекта за ангажимент или декларация

1. Проектът за ангажимент съдържа поне следните елементи:
- а) описание на съвместния проект и на неговия контекст, на съответната правна пречка, както и на обосновката за преодоляване на правната пречка;
 - б) списъкът на конкретните правни разпоредби, които представляват правна пречка и които следователно няма да се прилагат по отношение на съвместния проект;
 - в) района на прилагане;
 - г) срока на прилагане и обосновката за този срок;
 - д) компетентния(те) ангажиращ(и) се орган(и);
 - е) конкретната правна разпоредба на прехвърлящата държава членка, която ще се прилага по отношение на съвместния проект;
 - ж) предложеното *ad hoc* правно решение, когато не съществува подходяща правна разпоредба в нормативната уредба на прехвърлящата държава членка;
 - з) компетентния(те) прехвърлящ(и) орган(и);
 - и) органа или органите на ангажиращата се държава членка, който е/които са компетентен(ни) за изпълнението и мониторинга;
 - й) органа или органите от прехвърлящата държава членка, който е/които са предложен(и) да бъде(ат) съвместно определен(и) за изпълнението и мониторинга;
 - к) датата на неговото влизане в сила.

Датата на влизане в сила, посочена в буква к), е или датата, на която последното(ият) от двете(ата) звена за трансгранична координация или компетентни органи е подписало/подписал, или датата, на която инициаторът е бил уведомен за това.

2. В допълнение към елементите, посочени в параграф 1, проектът за ангажимент трябва да включва също така датата на началото на прилагането, която може да бъде:
- а) същата като датата на неговото влизане в сила;
 - б) определена с обратна сила;
 - в) отложена за по-късен момент.
3. В допълнение към елементите, посочени в параграф 1, проектът за декларация включва също така официално посочване на датата или датите, до която(ито) всеки компетентен ангажиращ се орган трябва да представи официално предложение до съответния законодателен орган с цел съответно изменение на националните правни разпоредби.
- Датата, посочена в първата алинея, не следва да е по-късна от дванадесет месеца след приемането на декларацията.

Член 15

Предаване на проекта за ангажимент или декларация

1. Когато компетентният ангажиращ се орган изготви проекта за ангажимент или декларация, той предава проекта на компетентното звено за трансгранична координация на ангажиращата се държава членка:
 - а) в рамките на максимум три месеца след предаването на информацията съгласно член 10, параграф 2 или член 12, параграфи 1 и 2;
 - б) в рамките на максимум осем месеца съгласно член 12, параграфи 4 и 5.
2. Когато компетентното звено за трансгранична координация на ангажиращата се държава членка изготви проекта за ангажимент или декларация или когато го получи от компетентния ангажиращ се орган, той предава проекта на компетентното звено за трансгранична координация на прехвърлящата държава членка в рамките на сроковете, посочени в параграф 1, буква а) или буква б).
3. И в двата случая се изпраща копие до инициатора.

Член 16

Задачи на прехвърлящата държава членка при сключването и подписването на ангажимента или при подписването на декларацията

1. Компетентното звено за трансгранична координация на прехвърлящата държава членка разглежда проекта за ангажимент или за декларация, получен в съответствие с член 15, и в срок от три месеца след получаването на проекта и след консултация с компетентните прехвърлящи органи предприема едно или повече от следните действия:
 - а) съгласява се с проекта за ангажимент или за декларация, подписва два оригинални екземпляра и изпраща един от тях обратно на компетентното звено за трансгранична координация на ангажиращата се държава членка;
 - б) съгласява се с проекта за ангажимент или за декларация, след като го коригира или допълни информацията, посочена в член 14, параграф 1, букви е) и з), подписва два оригинални екземпляра на преразгледания проект за ангажимент или за декларация и изпраща единия екземпляр

обратно на компетентното звено за трансгранична координация на ангажиращата се държава членка;

- в) отказва да подпише проекта за ангажимент или за декларация и изпраща подробна обосновка на компетентното звено за трансгранична координация на ангажиращата се държава членка;
 - г) отказва да подпише проекта за ангажимент или за декларация и изпраща на компетентното звено за трансгранична координация в ангажиращата се държава членка изменен проект по отношение на информацията, посочена в член 14, параграф 1, букви в), г) и, ако е приложимо, буква ж), както и — по отношение на проекта за ангажимент — информацията, посочена в член 14, параграф 2, с обосновка на измененията.
2. В държавите членки, в които компетентният прехвърлящ орган подписва ангажимент или декларация, компетентното звено за трансгранична координация на прехвърлящата държава членка изпраща, в съответствие с букви а) и б) от параграф 1, два оригинални екземпляра, подписани от прехвърлящия орган.
3. Когато прехвърлящата държава членка се съгласи в съответствие с буква а) или б) от параграф 1 да подпише ангажимент или декларация, тя трябва също така изрично да потвърди или отхвърли поемането на задачите, които следва да бъдат осъществявани в района на прилагане от компетентния(те) орган(и), който е/които са предложен(и) да бъде(ат) определен(и) съвместно за изпълнението и мониторинга на ангажимента или декларацията съгласно член 14, параграф 1, буква й).

Член 17

Задачи на ангажиращата се държава членка при сключването и подписването на ангажимента или при подписването на декларацията

1. Компетентното звено за трансгранична координация на ангажиращата се държава членка разглежда отговора, изпратен от компетентното звено за трансгранична координация на прехвърлящата държава членка, и предприема в срок от най-много един месец след получаването му едно или повече от следните действия, които ще бъдат предадени на компетентния прехвърлящ орган в писмена форма:
- а) в случая на параграф 2, буква а) — финализира ангажимента или декларацията, подписва два оригинални екземпляра и изпраща един от тях за подпис на компетентното звено за трансгранична координация на ангажиращата се държава членка;
 - б) в случая на параграф 2, буква б) — изменя ангажимента или декларацията по отношение на информацията в ангажимента или декларацията, обхваната съответно от член 14, параграф 1, букви е) и з), финализира ангажимента или декларацията, подписва два оригинални екземпляра и изпраща един от тях за подпис на компетентното звено за трансгранична координация на прехвърлящата държава членка;
 - в) в случая на параграф 2, буква в) — информира инициатора и Комисията, като добавя обосновката, изложена от компетентния прехвърлящ орган;

- г) в случая на параграф 2, буква г) — разглежда измененията и или предприема действията по буква б) от настоящия параграф, или започва отново втора процедура по член 9, като посочва защо някои или всички изменения не могат да бъдат приети от компетентния ангажиращ се орган.
2. При получаване на ангажимента или декларацията, подписан(а) от компетентното звено за трансгранична координация или от компетентния прехвърлящ орган в случаите на параграф 1, букви а) или б), или — когато компетентното звено за трансгранична координация на прехвърлящата държава членка е отговорило положително съгласно втората процедура по параграф 1, буква г) — компетентното звено за трансгранична координация на ангажиращата се държава членка:
- а) предава окончателния ангажимент или декларация на инициатора;
 - б) предава втория оригинален екземпляр на компетентното звено за трансгранична координация на прехвърлящата държава членка;
 - в) изпраща копие до всички компетентни ангажиращи се органи;
 - г) изпраща копие до звеното за координация на равнището на Съюза; както и
 - д) изисква от компетентната служба в ангажиращата се държава членка, която отговаря за извършването на официални публикации, да публикува ангажимента или декларацията.

ГЛАВА III

Изпълнение и мониторинг на ангажиментите и декларациите

Член 18

Изпълнение на ангажимента

1. Информацията, посочена в член 17, параграф 2, буква в) и изпратена до всички компетентни ангажиращи се органи, се придружава от график, съобразно който всеки от тези органи, когато е приложимо, изменя административните актове, приети съгласно правото, приложимо по отношение на съвместния проект, и приема необходимите административни актове за изпълнение на ангажимента във връзка със съвместния проект с цел спрямо него да се приложи правната разпоредба на прехвърлящата държава членка или *ad hoc* правно решение.
2. Копие от графика се изпраща на националното и, когато е уместно, на регионалното звено за трансгранична координация на ангажиращата се държава членка.
3. Административните актове, посочени в параграф 1, се приемат и съобщават на инициатора, и в частност на публичната или частната структура, която отговаря за започването или за започването и изпълнението на съвместен проект, в съответствие с националното право, приложимо по отношение на такива административни актове.
4. След приемането на всички административни актове по отношение на даден съвместен проект звеното за трансгранична координация на ангажиращата се държава членка информира звеното за трансгранична координация на

прехвърлящата държава членка и звеното за координация на равнището на Съюза.

5. Звеното за трансгранична координация на прехвърлящата държава членка информира, когато е приложимо, компетентните прехвърлящи органи.

Член 19

Изпълнение на декларацията

1. Всеки компетентен ангажиращ се орган, включен в декларация съгласно член 14, параграф 3, подава до съответната дата, определена в подписаната декларация, официално предложение до съответния законодателен орган за изменение на националните правни разпоредби.
2. В случай, че съответната дата, определена в подписаната декларация, не може да бъде спазена, особено с оглед на предстоящи избори за компетентния законодателен орган, компетентният ангажиращ се орган уведомява писмено инициатора, а също и компетентното звено за трансгранична координация както в ангажиращата се, така и в прехвърлящата държава членка.
3. След като е било внесено официално предложение в законодателния орган, съответният компетентен ангажиращ се орган трябва писмено да предоставя на инициатора, както и на компетентното звено за трансгранична координация в ангажиращата се и в прехвърлящата държава членка актуална информация относно мониторинга в рамките на съответния законодателен орган, и това се извършва на всеки шест месеца след официалното внасяне на предложението.
4. След влизането в сила на законодателния акт за изменение и/или публикуването му в Официален вестник, всеки компетентен ангажиращ се орган изменя административните актове, приети съгласно приложимото национално право по отношение на съвместния проект, и приема административните актове, необходими за прилагане на изменените законови разпоредби по отношение на съвместния проект.
5. Административните актове, посочени в параграф 4, се приемат и се съобщават на инициатора, и в частност когато инициаторът е публична или частна структура, която отговаря за започването или за започването и изпълнението на съвместен проект, в съответствие с националното право, приложимо по отношение на такива административни актове.
6. След приемането на всички административни актове по отношение на даден съвместен проект звеното за трансгранична координация на ангажиращата се държава членка информира звеното за трансгранична координация на прехвърлящата държава членка и звеното за координация на равнището на Съюза.
7. Звеното за трансгранична координация на прехвърлящата държава членка информира, когато е приложимо, компетентните прехвърлящи органи.

Член 20

Мониторинг на ангажиментите и декларациите

1. Въз основа на административните актове, упоменати в член 18, параграф 1 и член 19, параграф 4, ангажиращата се и прехвърлящата държави членки решават дали мониторингът върху прилагането на ангажимент или на

измененото национално законодателство по силата на декларация да се възложи на органите на прехвърлящата държава членка, по-специално поради техния опит с прехвърляните правни разпоредби, или на органите на ангажиращата се държава членка.

2. Когато мониторингът върху прилагането на прехвърлената правна разпоредба е възложен на органите на прехвърлящата държава членка, ангажиращата се държава членка трябва да реши, постигайки съгласие с прехвърлящата държава членка, дали органите на прехвърлящата държава членка ще предприемат действия по отношение на адресатите на задачите по мониторинг от името и за сметка на органите на ангажиращата се държава членка или от свое собствено име, но за сметка на органите на ангажиращата се държава членка.

ГЛАВА IV

Правна защита срещу прилагането на ангажиментите и декларациите

Член 21

Правна защита срещу прилагането на ангажимент или декларация

1. Всяко лице, което пребивава на територията, обхваната от даден ангажимент или декларация, или, въпреки че не пребивава на тази територия, е ползвател на услуга от общ икономически интерес, предоставяна на тази територия („лице, което пребивава в трансграничния регион“), което счита, че е засегнато от действия или бездействия при прилагането съгласно ангажимент или декларация на правна разпоредба на прехвърлящата държава членка, има право да търси правна защита пред съдилищата на ангажиращата се държава членка.
2. Въпреки това съдилищата, компетентни да предоставят правна защита срещу административни актове, приети съгласно член 18, параграф 3 и член 19, параграф 5, са единствено съдилищата на държавата членка, чиито органи са издали административния акт.
3. Някоя разпоредба на настоящия регламент не лишава лицата от тяхното конституционно право на обжалване съгласно националното им законодателство срещу органи, които са страни по ангажимент, по отношение на:
 - а) административни решения, свързани с дейности, осъществявани по силата на ангажимент;
 - б) достъп до услуги на собствения им език; както и
 - в) достъп до информация.

В тези случаи компетентните съдебни органи са тези на държавите членки, според чиято конституция се дава това право на обжалване.

Член 22

Правна защита срещу мониторинга на ангажименти или декларации

1. Когато компетентният прехвърлящ орган е приел да осъществява мониторинг върху прилагането на правните разпоредби на прехвърлящата държава членка в съответния район и може да действа от свое име по отношение на лица,

пребиваващи в трансграничния регион на ангажиращата се държава членка, съдилищата, компетентни да предоставят правна защита срещу действие или бездействие на този орган, са съдилищата на държавата членка, в която тези лица пребивават законно.

2. Когато компетентният прехвърлящ орган е приел да осъществява мониторинг върху прилагането на правните разпоредби на ангажиращата се държава членка на територията на ангажиращата се държава членка, но не може да действа от свое име по отношение на лица, пребиваващи в трансграничния регион, съдилищата, компетентни да предоставят правна защита срещу действие или бездействие на този орган, са само съдилищата на ангажиращата се държава членка, включително по отношение на лицата, които пребивават законно в прехвърлящата държава членка.

ГЛАВА V

Заклучителни разпоредби

Член 23

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Комитета за координация на европейските структурни и инвестиционни фондове, създаден с член 108, параграф 1 от Регламент (ЕС) [новия регламент за общоприложимите разпоредби (ROP)]. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 24

Правила за прилагане в държавите членки

1. Държавите членки приемат необходимите разпоредби за осигуряване на ефективното прилагане на настоящия регламент.
2. От датата на началото на прилагане на настоящия регламент държавите членки информират Комисията за всяка разпоредба, приета по силата на параграф 1.
3. Комисията прави обществено достояние информацията, получена от държавите членки.

Член 25

Докладване

До дд мм гтгг г. [т.е. 1-вия ден от месеца след влизането в сила на настоящия регламент + пет години; да се попълни от Службата за публикации], Комисията представя доклад до Европейския парламент, Съвета и Комитета на регионите за оценка на прилагането на настоящия регламент въз основа на показатели за неговата ефективност, ефикасност, относимост, европейска добавена стойност и възможности за опростяване.

Член 26
Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от *[1-вия ден от месеца след влизането в сила на настоящия регламент + една година; да се попълни от Службата за публикации]*.

Единствено член 24 се прилага от *[1-вия ден от месеца след влизането в сила на настоящия регламент; да се попълни от Службата за публикации]*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател